

**FUNCTIONAL PARADIGM OF NON-FINITE CLAUSES WITH A NON-FINITE WHICH IS PART OF A PREDICATIVE CONSTRUCTION (ON THE MATERIAL OF ENGLISH ONLINE NEWSPAPER ARTICLES)
ФУНКЦІОНАЛЬНА ПАРАДИГМА НЕФІНІТНИХ РЕЧЕНЬ З НЕФІНІТНОЮ ФОРМОЮ ДІЄСЛОВА – ЧАСТИНОЮ ПРЕДИКАТИВНОЇ КОНСТРУКЦІЇ (НА МАТЕРІАЛІ СТАТЕЙ АНГЛІЙСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-ГАЗЕТ)**

Наталія ЛОПАТЮК

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

n.lopatiuk@chnu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0003-0567-7806>

DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2023.843.67-75>

The article homes in on establishing the functional paradigm of non-finite clauses in Modern English. The data for the research has been drawn from English online newspaper articles *the Evening Standard*, *the Guardian*, *the Times*. The research corpus comprises 254 non-finite clauses per 976 thousand words from the texts under analysis. The novelty of this investigation lies in the fact that it views non-finite clauses in the functional aspect with a non-finite as part of a predicative construction. Non-finite clauses are a concise means of expressing thoughts and being such they can make the idea get manifested in a shorter but more attractive way. The use of non-finites demands a more sophisticated knowledge of language and more cognitive effort for perception and interpretation. This last statement may explain the reason why newspaper register abounds in non-finites while informal English does not.

As the result of the analysis there have been established the *functions* performed by (a) the infinitive clauses with the infinitive as a secondary predicate in the subjective predicative construction, the objective predicative construction, the for-to-infinitive construction and the absolute with the infinitive construction; (b) the ing-clauses with the present / perfect participle and the gerund as a secondary predicate of the objective / subjective / prepositional absolute with the participle construction and of the gerundial predicative construction correspondingly; (c) the ed-clauses with the past participle as a secondary predicate of the objective / subjective / prepositional absolute with the participle construction.

Key words: non-finite clause, infinitive clause, ing-clause, ed-clause, functional paradigm, predicative construction.

У статті йдеться про встановлення функціональної парадигми нефінитних речень у сучасній англійській мові. Дані для дослідження були взяті зі статей англійських інтернет-газет *The Evening Standard*, *The Guardian*, *The Times*. Дослідницький корпус складається з 254 нефінитних речень, дібраних з аналізованих текстів загальною кількістю 976 тис. слів. Новизна цього дослідження полягає в тому, що воно розглядає нефінитні речення у функціональному аспекті з нефінитною формою дієслова як частину предикативної конструкції. Нефінитні речення є лаконічним засобом вираження думок, і будучи такими, можуть зробити ідею більш компактною в плані вираження, але більш привабливою в плані сприйняття. Використання нефінитних форм дієслова вимагає більш складного знання мови та більших когнітивних зусиль для сприйняття та інтерпретації. Останнє твердження може пояснити те, чому газетний реєстр рясніє нефінитними формами, а неформальна англійська – ні.

У результаті аналізу було встановлено функції, які виконують (a) інфінітивні речення з інфінітивом як вторинним предикатом у суб'єктній предикативній конструкції, об'єктній предикативній конструкції, конструкції з for-to-infinitive та абсолютній конструкції з інфінітивом; (b) ing-речення з дієприкметником present / perfect і герундієм як вторинним предикатом об'єктної / суб'єктної / прийменникової абсолютної з дієприкметником конструкції та герундіальної предикативної конструкції відповідно; (c) ed-речення з дієприкметником як вторинним предикатом об'єктної / суб'єктної / прийменникової абсолютної з дієприкметником конструкції.

Ключові слова: нефінитні речення, інфінітивні речення, ing-речення, ed-речення, функціональна парадигма, предикативна конструкція.

Вступ. Сучасні лінгвістичні дослідження в будь-якій галузі філології зосереджені,

насамперед, на прагматичних, тобто функціональних характеристиках певної мовної одиниці.

Метою цієї статті є встановлення функціональної парадигми нефінітних речень у сучасній англійській мові в рамках функціональної граматики як загальної теорії організації природної мови. Ми стверджуємо, що, встановлюючи синтаксичні функції таких нефінітних речень, ми можемо відобразити повний спектр їхніх функцій у висловлюванні.

Дослідження функціональних особливостей нефінітних речень видається *актуальним*, оскільки, як відомо, будь-яка форма мовлення прагне до простоти та ясності. Саме нефінітні речення є більш короткою і компактною формою вираження думки в порівнянні з фінітними реченнями.

Дані для дослідження були взяті з англійських он-лайн газет *the Evening Standard, the Guardian, the Times*. Дослідницький корпус складається з 254 нефінітних речень, дібраних методом суцільної вибірки з аналізованих текстів загальною кількістю 976 тис. слів.

Оскільки нефінітна дієслівна форма є основним компонентом нефінітного речення, у цій частині нашого дослідження увага зосереджена на теоретичному розгляді нефінітних форм дієслова, а також на понятті вторинної предикації.

Нефінітні форми дієслова (non-finites, verbals or verbids) – це форми дієслова, що поєднують у багатьох своїх лексико-граматичних особливостях ознаки дієслова та іменної частини мови (іменника, прикметника, прислівника).

Ми дотримуємося точки зору Грема Лока, що речення, які містять дієслівні групи з нефінітними формами дієслова, “will be non-finite clauses” (Lock, 2005, с. 14). Нефінітна форма дієслова є основною складовою частиною нефінітного речення. “Non-finite clauses are regularly dependent. They are more compact and less explicit than finite clauses: they are not marked for tense and modality, and they frequently lack an explicit subject and subordinates” (Biber, Johansson, Leech, Conrad, and Finegan, 2021, p. 198). Щоб інтерпретувати нефінітне речення, необхідно використовувати інформацію з головного речення, а часто також із ширшого контексту.

Нефінітні форми, на відміну від фінітних форм дієслова, не виражають особу, число чи спосіб. Тому їх не можна використовувати як присудок речення. Усі дієслова, крім модальних, мають нефінітні форми.

В англійській мові зазвичай розрізняють три нефінітні форми дієслова (у цій роботі для полегшення сприйняття будемо паралельно використовувати терміни англійською мовою): 1) *дієприкметник* (present, past and perfect participles): speaking / spoken / having spoken; 2) *герундій* (the gerund): speaking; 3) *інфінітив* (the infinitive, with or without to) – to speak / speak.

У фундаментальній праці *A Comprehensive Grammar of the English Language* (Quirk, Greenbaum, Leech, and Svartvik, 2010, с. 150) надано таку таксономію нефінітних форм дієслова: 1) *інфінітив* (the infinitive, with or without to) – (to) call; 2) *-ing дієприкметник* (the -ing participle) – calling (охоплює функції the present participle та герундія); 3) *-ed дієприкметник* (the -ed participle) – called.

Використовуючи поняття *-ing-форми* (the -ing form) як альтернативи *-ing дієприкметнику* (the -ing participle) та форми *-ed дієприкметника* (the -ed participle form) як альтернативи *-ed дієприкметнику* (the -ed participle), Девід Крістал (Crystal, 2018, с. 204) стверджує, що “... in traditional grammar the -ing form would be called the present participle, but as the form is by no means restricted to expressing present time (as in *He was going*), this term is not used by many modern grammarians and the -ed participle form would have been called the past participle in traditional grammar, but as its use is not restricted to past time (as in *I will be asked*) this label tends to be avoided in modern grammar”. У нашому дослідженні вважаємо зручним позначати нефінітні дієслівні форми, які є частиною нефінітних речень, як *the infinitive, the present / past participle* та *the gerund*.

Джеффри Ліч і Ян Свартвік вказують, що “participle is a traditional term for the non-finite – **ing form** and **-ed form** of the verb, especially when they are used in a quasi-adjectival way. Thus, in *They heard the children laughing* and *They heard the window being smashed/broken*, *laughing* and *being* are present participles and *smashed* and *broken* are past (or passive) participles. They can also be called *-ing participle* and *-ed participle*” (Leech and Svartvik, 2003, с. 79).

У цій роботі розглянуто *три типи* нефінітних речень, кожен з яких містить окремий тип дієслівної фрази. Ми вдалися до номенклатури й таксономії нефінітних речень, наведених у *Longman Grammar of Spoken and Written English*: “**infinitive clauses, ing-clauses, and ed-clauses**. The three types of non-finite clauses differ considerably with respect to the grammatical roles they can play. Infinitive clauses and ing-clauses are the most versatile grammatically” (Biber, Johansson, Leech, Conrad, and Finegan, 2021, с. 198).

Нефінітні речення можуть бути:

а) чітко інтегровані в головне речення – так вони можуть виконувати різні синтаксичні функції: підмета, предикатива, прямого додатка, тощо;

б) слабо інтегровані в головне речення – тоді вони позначаються комою на письмі та називаються суплементивні речення (*supplementive clauses*) (Biber, Johansson, Leech, Conrad, and Finegan, 2021, с. 200-201). З точки зору інших лінгвістів *суплементивні речення* представлені так званими *абсолютними конструкціями* (Fedorenko and Sukhorolska, 2007, с. 305–310) та *відокремленими конструкціями* (Fedorenko and Sukhorolska, 2007, с. 311–312).

До нефінітних речень граматики також включають бездієслівні речення, як-от: *Although not a classic, this 90-minute video is worth watching* (Biber, Johansson, Leech, Conrad, and Finegan, 2021, с. 201). У цьому дослідженні бездієслівні речення не є предметом вивчення, але вони можуть стати основою для подальших досліджень цієї теми.

Одна з особливостей нефінітних дієслівних форм полягає в їх використанні у ролі *вторинних предикатів* для вираження вторинної (потенційної) предикації в предикативних конструкціях / комплексах (об’єктних / суб’єктних предикативних конструкціях, тощо) (Fedorenko and Sukhorolska, 2007, с. 305–310). *Вторинна предикація*, позбавлена категорій часу та модальності, не може утворювати самостійне речення, а лише його частину, і протиставляється *первинній предикації*, втіленій у предикатному відношенні між суб’єктом і предикатом, які становлять ядро речення та служать основою пропозиції. Вторинну предикацію також називають “«потенційною», «нефінітною», «напівпредикацією»” (Fedorenko and Sukhorolska, 2007, с. 301–302).

У *An English Grammar. Morphology. Syntax*. предикативні конструкції описуються як “structures intermediate between a phrase and a clause. Unlike phrases they contain two words which semantically are in subject-predicate relations to one another, as one (the nominal part) denotes the doer of the action, while the other (the predicated part) may be either a non-finite verb form or a non-verbal (an adjective, a stative, an adverb, a noun). Unlike clauses the subject-predicate relations in complexes are not grammatically explicit, that is there is no finite verb-form in them functioning as the verbal predicate or as a link-verb of a nominal predicate. Therefore complexes have neither real subject, nor real predicate. Still as they have two parts with subject-predicate relations between them the complexes may be transformed into a clause, as I heard *him cry* → I heard *that he cried*” (Kobrina, Korneeva, Ossovskaya, and Guzeeva, 2006, с. 283–284). Одні конструкції можуть функціонувати як будь-який член речення, інші лише як підмети чи додатки, решта – лише як обставини.

Предикативною конструкцією, яка функціонує лише як підмет, є *суб’єктна конструкція*, номінативний елемент якої виражається іменником у загальному відмінку або суб’єктним займенником. Предикативною конструкцією, яка функціонує лише як додаток, є *об’єктна конструкція*. Її номінативний елемент виражається іменником у називному відмінку або об’єктним займенником.

Предикативні конструкції, які можуть бути будь-яким членом речення, охоплюють конструкції з *for-to-infinitive* та *gerund*. У конструкції з *for-to-infinitive* номінативна частина виражена іменником у називному відмінку або об’єктним займенником, уведеним прийменником *for*; інша частина – інфінітивом з *to*. В *герундіальній предикативній конструкції* іменною частиною може бути об’єктний займенник, присвійний прикметник або іменник у загальному чи родовому відмінках.

Федоренко та Сухорольська стверджують, що “predicative constructions that function only as adverbials modifiers are termed absolute constructions, where *absolute* means independent. They were given this name because their nominal part is a noun or a pronoun which is not subordinated to any

other word in the sentence and can function as a part of the sentence only with the predicate component of the construction” (Fedorenko and Sukhorolska, 2007, p. 309).

Методи дослідження. Для досягнення мети використано загальнотеоретичний метод аналізу літератури з поставленої проблеми з метою визначення основних понять, що розглядаються. Для збору даних дослідження слугував метод суцільної вибірки. Метод структурного моделювання дозволив виокремити одиниці для аналізу. Для з’ясування функціональних особливостей нефінитних речень застосовано методи функціонального аналізу та контекстної інтерпретації.

Результати та обговорення.

Функції нефінитних речень з інфінітивом – вторинним предикатом

У досліджуваному тексті виділено 112 нефінитних речень з інфінітивом у ролі вторинного присудка. Ця цифра вказує на найвищу частотність цього типу речень у порівнянні з –ing та –ed-реченнями (44,1 % від загальної кількості нефінитних речень з нефінитною формою дієслова у складі предикативної конструкції).

У 53 контекстах нефінитні речення, що розглядаються, функціонують як **комплемент дієслова (a verb complement)**. Сам інфінітив функціонує як вторинний предикат, який відноситься до суб’єкта, що призводить до утворення суб’єктної предикативної конструкції. Нефінитні речення зафіксовано після таких дієслів у пасивному стані¹:

1) дієслова сприйняття: *to see, to hear*: The suspect was heard *to confess to the crime by the police (thetimes.co.uk)*;

2) дієслова мовлення: *to say, to report*: The accident was said *to have been caused by a malfunctioning machine (theguardian.com)*;

3) дієслова розумової діяльності: *to assign; to expect, to think, to believe, to predict, to mean, to find*: The new policy is expected *to be implemented next month (theguardian.com)*. The economy is predicted *to grow by 3% this year (theguardian.com)*.

У дев’яти контекстах нефінитні речення функціонують як **суб’єктні предикативи**, що доповнюють значення екзистенційних дієслів-зв’язок: *to appear, to turn out*: The suspect appeared *to be under the influence of drugs (thetimes.co.uk)*. The experiment turned out *to be a success (standard.co.uk)*

У двадцяти трьох контекстах нефінитні речення, про які йдеться, функціонують як **прикметникові комплементи (adjectival complements)**, що доповнюють значення прикметників *likely / unlikely / liable / certain*, виражаючи вірогідність дії або вказуючи на потенційну відповідальність чи наслідки: It’s likely *to take several weeks to complete the construction project (theguardian.com)*. The company is liable *to face legal action for violating regulations (standard.co.uk)*.

У зазначених вище випадках сам інфінітив також функціонує як вторинний предикат, що відноситься до суб’єкта, що призводить до утворення суб’єктної предикативної конструкції

В окремих контекстах фіксуємо **розділений інфінітив**: The company is likely to quickly recover *from the financial setback (standard.co.uk)*.

The company’s innovative approach is likely to significantly and quickly reduce costs, making it more likely *to attract investors and expand its market share (theguardian.com)*. В останньому випадку вважаємо, що повтор нефінитних речень з *likely* формує особливий стилістичний ефект.

У корпусі, що розглядається, інфінітив як вторинний присудок, що відноситься до суб’єкта в нефінитних реченнях, згаданих вище, вживається в таких формах:

1) у більшості випадків (46) – *Infinitive Present Active* : Haiyan – the Philippines’ 25th typhoon so far this year – is expected **to barrel** *through the archipelago close to Cebu, the nation’s second-largest city and home to around 2.5 million people (theguardian.com)*;

¹ У статті наведено приклади, відібрані методом послідовного відбору, зі статей *Evening Standard, Guardian i Times* за період з 9.07.2017 по 9.07.2023. Оскільки згадка всіх необхідних деталей (автор, назва) зробила б список літератури неймовірно довгим, у статті вказано лише відповідну назву веб-сайту.

2) у чотирьох контекстах (після дієслів мовлення) – *Perfect Infinitive Active/ Passive*: It has been said *to have been* the largest turnout for the event in recent years (*standard.co.uk*). The study has been reported *to have been conducted* using outdated methods, resulting in unreliable data that has been reported *to have been disregarded* by the scientific community (*theguardian.com*);

3) у двох контекстах – *Present Continuous Infinitive*: The company appears *to be struggling* with its finances (*theguardian.com*). The situation is thought *to be worsening* (*theguardian.com*);

4) *Perfect Continuous Infinitive*: The situation appears *to have been worsening* gradually over time (*theguardian.com*).

У 29 контекстах нефінітні речення з інфінітивом – вторинним предикатом функціонують як **прямі додатки**. Сам інфінітив виступає вторинним предикатом об'єктної предикативної конструкції. Семантично дієслова, після яких використовуються нефінітні речення цього типу, можна згрупувати таким чином:

1) дієслова, що виражають *наказ і примус*: *to make, to cause, to tell, to urge, to order, to direct, to ask*: The president's speech *made* the citizens to demand changes in the government policies (*theguardian.com*);

2) дієслова, що виражають *бажання*: *to want, to wish*: I *wish* you to have a safe trip (*theguardian.com*);

3) дієслова *сприйняття*, наприклад, *to see*: He *saw* the car skid on the wet road (*theguardian.com*);

4) дієслова, що виражає дозвіл, наприклад, *to let*: The coach *let* the players take a break during practice (*theguardian.com*);

5) дієслово *розумової діяльності* *to expect*: The company *expects* its employees to adhere to the dress code policy (*theguardian.com*).

У двох контекстах зафіксовано *Present Infinitive Passive*: The customers would like *to be offered* more discounts and promotions (*theguardian.com*). The employees would like *to be recognized* for their hard work (*theguardian.com*).

У решті речень використовується *Present Infinitive Active*: The storm caused the power *to go* out in the entire neighborhood (*theguardian.com*).

У шести контекстах у нефінітних реченнях інфінітив є частиною конструкції з *for-to-infinitive*. У цьому випадку інфінітивні речення функціонують як:

1) **екстрапоновані підмети** (3 контексти) – конструкція вживається після вступного *it* на початку речення: It will be challenging *for us to complete* the project. (*theguardian.com*); It was necessary *for the company to invest* in new technology to stay competitive (*standard.co.uk*).

2) **підметові предикативи** після дієслова-зв'язки *to be* (1 контекст): It is *for you to decide* (*theguardian.com*);

3) **непрямі додатки** після дієслів *shout* і *arrange* (2 контексти): The coach shouted for his team to push harder during the final minutes of the game (*theguardian.com*). She arranged for her *to be flown* back from Canada (*theguardian.com*) – *the Present Passive Infinitive* зафіксовано лише в цьому контексті, в решті – *Present Active Infinitive*.

У всіх вищезгаданих випадках інфінітивні речення є чітко інтегрованими в головне речення. Отримані дані дозволили нам зареєструвати лише один контекст із суплементивним реченням з інфінітивом: Ongoing disputes between management and labor have left factory workers demoralized, *with little motivation to increase productivity* (*theguardian.com*). Ця конструкція позначається комою і займає кінцеву позицію в реченні.

Функціональна парадигма ing-речень з нефінітною формою дієслова – вторинним предикатом

У цій частині нашого дослідження ми зупинимось на функціональній парадигмі ing-речень, тобто речень із present / perfect participle та герундієм.

Ing-речення з *present participle* у ролі вторинного предиката об'єктної конструкції (20 контекстів) функціонують як **постмодифікатори іменника** (= частина іменникової фрази) після дієслів *to see, to notice, to note, to hear, to find*. Анджела Даунінг називає постмодифікатор іменника “the post-head modifier” або “post-modifier” (*Downing and Locke, 2006, с. 404*), або

“qualifier” (*Downing and Locke, 2006, c. 476*), який включає всі емпіричні елементи після головного елемента фрази (іменника), які, як і елементи перед іменником, допомагають додатковому визначенню та ідентифікації референта іменника. Постмодифікатор може бути виражений фінітними та нефінітними реченнями. Нас цікавить останній випадок. Наприклад: The teacher noticed the student *struggling* to keep up with the lesson (*theguardian.com*).

Зареєстровано лише один контекст із *present participle passive*: The neighbors noticed the house *being painted* by the contractors (*theguardian.com*).

Цікавим є контекст, у якому нефінітна форма відноситься до віддієслівних іменників, які, у свою чергу, функціонують як номінальна частина об’єктної з дієприкметником конструкції: The teacher had also noted whispering and giggling coming from the back of the classroom (*theguardian.com*).

Зареєстровані *ing*-речення з *present participle active* (5 контекстів) - вторинним предикатом суб’єктної з дієприкметником конструкції функціонують як **компліменти дієслова**: Last week, he was spotted *jogging* in Central Park accompanied by a personal trainer who has worked with several high-profile celebrities (*theguardian.com*). Earlier this morning, the mayor was seen *entering* City Hall with a group of advisors who are believed to be discussing a controversial new policy (*thetimes.co.uk*)

В аналізованому тексті багато нефінітних речень, які функціонують як **суплементивні речення** (32 контексти) – вони містять *participle* як частину прийменникової абсолютної конструкції з дієприкметником (29 контекстів) або безприйменникової абсолютної конструкції з дієприкметником (3 контексти).

На цьому етапі ми підкреслюємо, що вважаємо абсолютні дієприкметникові конструкції такими, що не залежать від жодного елемента в головному реченні. Абсолютна конструкція є еквівалентом складного речення. Різниця між ними в тому, що в абсолютній конструкції немає повного присудка. Ці конструкції розвинулися з непрямих відмінків, які втратили своє значення, так що зв’язок конструкції з головним реченням став суто семантичним.

У досліджуваному корпусі суплементивні *ing*-речення містять *the present participle active*: There have been reports of protesters, with many *carrying* signs and chanting slogans, marching through the city streets (*theguardian.com*).

Суплементивні речення можуть займати різні синтаксичні позиції. У будь-якому випадку “the speaker marks the information given in the clause as subordinate: as background (initial position), parenthetical (medial position), or supplementary (final position)” (*Biber, Johansson, Leech, Conrad, and Finegan, 2021, c. 201*): There are new technologies being developed, *with researchers pushing the boundaries of science and engineering* to create cutting-edge products (*theguardian.com*). We have a new curriculum being developed, *with educators collaborating to create engaging and effective lesson plans* (*thetimes.co.uk*).

Аналіз показує, що суплетивні *ing*-речення з *present participle* у кінцевій позиції переважають 4 : 3 : 28 відповідно. Зауважимо, що в разі особливого комунікативного навантаження нефінітне речення можна відокремлювати типе: The recent scandal involving a prominent politician has divided the country – *with one group claiming that he's innocent and the other insisting that he's guilty* (*standard.co.uk*).

Як і будь-яка граматична структура, суплементивні *ing*-речення з *present participle* можуть бути *непоширеними*: The air was thick with smoke from the nearby forest fire, *with firefighters working to contain the blaze* (*standard.co.uk*) або *поширеними* – наприклад, за допомогою підрядних речень: The argument between the two colleagues grew increasingly heated, *with one of them claiming that the other had stolen his ideas and was taking credit for his work* (*theguardian.com*).

У досліджуваному корпусі зареєстровано 27 контекстів, що містять нефінітні речення з герундієм. Предикативні конструкції з герундієм дозволяють уникнути надмірності, тобто спонукають висловитись в максимально стислій формі. Використання ергономічних словесних засобів виявляє прагнення мовця передати зміст повідомлення за допомогою найменшої кількості релевантних мовних одиниць, можливих у тій чи іншій комунікативній ситуації. Герундій дозволяє виразити думку за допомогою двох змістових ліній в одному реченні.

Ing-речення з герундієм – вторинним предикатом функціонують як:

1) **прямі додатки** (17 контекстів) після дієслів *to remember, to stop, to love*. Наприклад: *She loved my boys coming to see her (theguardian.com)*. The witness remembered *seeing the suspect leaving the scene of the crime (thetimes.co.uk)*.

2) **комплемент прийменника** (26 контекстів): There are different ways of our obtaining this substance, but some methods are more expensive and time-consuming than others (*standard.co.uk*)

У більшості випадків використовується *simple active gerund*. У трьох контекстах був зафіксований *present passive gerund*: The museum installed glass cases to stop the valuable artifacts from *being touched (thetimes.co.uk)*. Використання *perfect gerund* не зафіксовано.

Функціональна парадигма ed-речень з past participle у ролі вторинного присудка

У досліджуваному корпусі виокремлено 42 ed-речення з past participle у ролі вторинного присудка. Вони виконують такі функції:

1) **прямі додатки** (25 контекстів) – після дієслів *to think, to see, to make, to find* – past participle є вторинним предикатом об'єктної конструкції з дієприкметником. Наприклад: Upon discovering the counterfeit money, she thought herself *deceived* by the salesman (*thetimes.co.uk*). They found their picture *posted* on a social media account they didn't create (*thetimes.co.uk*);

2) **комплемент дієслова** (11 контекстів) – *the past participle* є вторинним предикатом суб'єктної конструкції: The project was considered *finished* and ready for presentation (*theguardian.com*);

3) **суплементивні речення** (6 контекстів) – *the past participle* є частиною прийменникової абсолютної конструкції. Усі зареєстровані суплементивні речення займають кінцеву позицію в реченні, таким чином позначаючи інформацію як додаткову: The garden was beautifully landscaped, *with colorful flowers planted in every corner (theguardian.com)*. The car was immaculate, *with every inch of the exterior polished to a mirror finish (thetimes.co.uk)*.

Висновки. Проаналізувавши викладені вище дані, ми зафіксували наступні **функції**, які виконують **інфінітивні речення (112)** з інфінітивом – вторинним предикатом у суб'єктній предикативній конструкції, об'єктній предикативній конструкції, конструкції *for-to-infinitive* та абсолютній з інфінітивом конструкції (у перших шести випадках нижче нефінітні речення чітко інтегровані в головне речення):

1) **комплемент дієслова** після дієслів сприйняття – *to see*, дієслів мовлення – *to say, to report*, дієслів розумової діяльності – *to assign; to expect, to think, to believe, to predict, to mean, to find*;

2) **суб'єктні предикативи**, що доповнюють значення екзистенційних дієслів-зв'язок *to be; to appear, to turn out*;

3) **прикметникові комплементи**, що доповнюють значення прикметників *likely / unlikely / liable / certain*. Зареєстровано один випадок вживання розділеного інфінітива. Повтор нефінітних речень призводить до утворення особливого стилістичного ефекту;

4) **прямі додатки** після дієслів, що виражають а) наказ і примус – *to make, to cause, to tell, to urge, to order, to direct, to ask*, б) бажання – *to want, to wish, would like*; в) сприйняття – *to see*, д) дозвіл – *to let*; е) розумову діяльність – *to expect*.

5) **екстрапоновані підмети** – конструкція вживається після *it* на початку речення;

6) **непрямі додатки** після дієслів *to shout* and *to arrange*;

7) **суплементивні речення** – нефінітні речення, слабо інтегровані в основне речення.

Підсумовуючи результати дослідження, можна стверджувати, що **ing-речення (100)** з нефінітною формою – вторинним предикатом можуть виконувати наступні функції:

1) **постмодифікатори іменників** (= частина іменникової фрази) після дієслів *to notice, to see, to note, to hear, to find* – present participle є вторинним предикатом об'єктної з дієприкметником конструкції;

2) **комплемент дієслова** – present participle є вторинним предикатом суб'єктної конструкції;

3) **суплементивні речення** – дієприкметник входить до складу прийменникової та безприйменникової абсолютних конструкцій;

4) **прямі додатки** після дієслів *to remember, to stop, to love* – герундій є вторинним предикатом герундіальної предикативної конструкції.

5) **комплемнт прийменника** – герундій є вторинним предикатом герундіальної предикативної конструкції.

Суплементивні речення можуть займати початкову, проміжну або кінцеву позицію, позначаючи інформацію, подану в реченні як підпорядковану, а саме як фонову, вставну або додаткову. У досліджуваному корпусі переважає останній тип.

Аналіз даних показав, що **ed-речення (42)** виконують такі функції в реченні:

1) **прямі додатки** – після дієслів *to think, to see, to make, to find* – дієприкметник є вторинним присудком об'єктної конструкції;

2) **комплемнти дієслова** – дієприкметник є вторинним присудком суб'єктної конструкції;

3) **суплементивні речення** – дієприкметник входить до складу прийменникової абсолютної конструкції. Усі зареєстровані суплементивні речення займають кінцеву позицію в реченні, таким чином позначаючи інформацію як додаткову.

Подальше дослідження теми може включати вивчення бездієслівних речень у різних реєстрах.

Список літератури

Кобринна Н.А., Корнеєва Е.А., Оссовская М.И., Гузеева К.А. *An English Grammar. Morphology. Syntax*. СПб.: Союз, 2006. 496 с. = Kobrina N.A., Korneeva E.A., Ossovskaya M.I., Guzeeva K.A. *An English Grammar. Morphology. Syntax*. SPb.: Soyuz, 2006. 496 p.

Biber D., Johansson S., Leech G. N., Conrad S., Finegan E.. *Longman Grammar of Spoken and Written English*. Amsterdam: John Benjamins, 2021. 1220 p.

Crystal D. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 582 p.

Downing A., Locke P.. *English Grammar. A University Course*. 2nd ed. Abingdon: Routledge, 2006. 640 p.

Fedorenko O.I., Sukhorolska S.M. *Theoretical English Grammar*. Lviv: Lviv Ivan Franko National University Publishing Center, 2007. 359 p.

Leech G., Svartvik J.. *A Communicative Grammar of English*. 3rd ed. Abingdon: Routledge, 2003. 456 p.

Lock G.. *Functional English Grammar: An Introduction for Second Language Teachers*. Cambridge: Cambridge University Press. 2005. 320 p.

Quirk R., Greenbaum S., Leech G., Svartvik J. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Pearson: Pearson India, 2010. 1779 p.

standard.co.uk. Web. July 2017-July 2022 URL: <https://www.standard.co.uk/>

theguardian.com. Web. July 2017-July 2022 URL: <https://www.theguardian.com/international>

thetimes.co.uk. Web. July 2017-July 2022 URL: <https://www.thetimes.co.uk/>

References

Kobrina N.A., Korneeva E.A., Ossovskaya M.I., Guzeeva K.A. *An English Grammar. Morphology. Syntax*. SPb.: Soyuz, 2006. 496 p.

Biber D., Johansson S., Leech G. N., Conrad S., Finegan E.. *Longman Grammar of Spoken and Written English*. Amsterdam: John Benjamins, 2021. 1220 p.

Crystal D. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 582 p.

Downing A., Locke P. *English Grammar. A University Course*. 2nd ed. Abingdon: Routledge, 2006. 640 p.

Fedorenko O.I., Sukhorolska S.M. *Theoretical English Grammar*. Lviv: Lviv Ivan Franko National University Publishing Center, 2007. 359 p.

Leech G., Svartvik J. *A Communicative Grammar of English*. 3rd ed. Abingdon: Routledge, 2003. 456 p.

Lock G. *Functional English Grammar: An Introduction for Second Language Teachers*. Cambridge: Cambridge University Press. 2005. 320 p.

Quirk R., Greenbaum S., Leech G., Svartvik J. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Pearson: Pearson India, 2010. 1779 p.

standard.co.uk. Web. July 2017-July 2022 URL: <https://www.standard.co.uk/>
theguardian.com. Web. July 2017-July 2022 URL: <https://www.theguardian.com/international>
thetimes.co.uk. Web. July 2017-July 2022 URL: <https://www.thetimes.co.uk/>

УДК 811.112.2'373.611

**GERMAN COMPOUND NOUNS WITH A VERBAL COMPONENT:
SEMANTIC AND PARADIGMATIC ANALYSIS
НІМЕЦЬКІ ІМЕННІ КОМПЗИТИ З ДІЄСЛІВНИМ КОМПОНЕНТОМ:
СЕМАНТИКО-ПАРАДИГМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ**

Юлія МЕЛЬНИК

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

y.melnyk@chnu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0003-2142-7858>

DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2023.843.75-84>

As one of the most productive ways of vocabulary acquisition, word compounding is characterised in German as an active process that allows not only to create new designations, but also to clarify the existing ones and to express the maximum of meaning with one unit. Such units include composites with the V + N model, which have been examined on the material of three styles (belletristic, publicistic and scientific). The combination of traditional and quantitative methods in the study allows us to speak of greater evidence of the data obtained. For example, the chi-square criterion helps us determine the existence of a stable connections between the components of a complex unit, the correlation coefficient K shows its degree, and the correlation coefficient r reveals paradigmatic relationships.

The study has revealed that the lexico-semantic subclasses (LSS) of verbs in the models under study are characterised by high unit productivity, unlike nouns, which tend to have a quantitatively large filling of subclasses. Thus, the limited but active toolkit of determinants clarifies, explains, and supplements the meaning of the main words. At the model level, a stable connection was established for: LSS of verbs "Location" + LSS of nouns "Buildings and structures", LSS of verbs "Sound and communication" + LSS of nouns "Language, speech". At the same time, the verbs of the LSSs "Processing of an object" and "Movement" are perhaps the most important for the analysed construction as they demonstrated the largest number of word uses among the subclasses and combinations in the word-formation models; in combination with the LSSs of nouns, stable connections in them have been recorded; the correlation analysis also confirmed the presence of paradigmatic relations both among themselves (the closest relation) and as part of a larger grouping.

Key words: composites, verb-determinant, verb LSS, word-formation model, stable connections, paradigmatic relations.

Як один із найбільш продуктивних шляхів поповнення словника, словоскладання у німецькій мові розуміється і тлумачиться як активний процес, що дозволяє не тільки створити нові позначення, а й уточнити наявні, висловити за допомогою однієї одиниці максимум значення. До таких одиниць належать композити з моделлю $V + N$, які ми розглянули на основі вибірки із трьох стилів (художнього, наукового та публіцистичного). Поєднання у дослідженні традиційних методів із квантитативними дозволяє говорити про більшу доказовість отриманих даних. Так, критерій χ^2 допомагає визначити наявність стабільного зв'язку між компонентами складної одиниці, коефіцієнт спряженості K покаже його міру, а коефіцієнт кореляції r виявляє парадигматичні зв'язки.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що ЛСП дієслів-детермінатів у аналізованих моделях характеризуються високою продуктивністю одиниць, на відміну від іменників-детермінатів, які тяжіють до кількісно великого наповнення підкласів. Таким чином, обмеженим, але активним інструментарієм означальних слів уточнюється, пояснюється, доповнюється значення головних слів. На рівні моделей стабільний зв'язок установлено для: ЛСП дієслів „Розташування” + ЛСП іменників „Будинки та споруди”, ЛСП дієслів „Звучання та комунікація” + ЛСП іменників „Мова, мовлення”. Водночас чи не найважливішими для аналізованої конструкції є дієслова ЛСП „Обробка предмету” та „Рух”: вони продемонстрували найбільшу кількість слововживань серед підкласів та сполучень у